

Εθνική Πολιτική για την αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών

Ρεβέκκα Μπατμάνογλου,
Προϊσταμένη Τμήματος Γενικών Περ/κών
Θεμάτων του Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Αθήνα, 29.02.2012

"Άξονες":

3α: "Νομικό πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης"

4: "Πρωώθηση διαλόγου-Αποδοχή από τοπική κοινωνία"

Βιώσιμη ανάπτυξη και περιβαλλοντική αδειοδότηση

- Η περιβαλλοντική αδειοδότηση συνιστά βασικό «εργαλείο» για την αξιοποίηση των ορυκτών πρώτων υλών, στο πλαίσιο της αειφόρου - βιώσιμης ανάπτυξης

(3 πυλώνες: περιβάλλον - κοινωνία - οικονομία)

Μέσω της περιβαλλοντικής αδειοδότησης εξασφαλίζεται η εφαρμογή της αρχής της πρόληψης και προφύλαξης

Γιατί:

- Εξετάζεται/ αναλύεται το έργο
- Περιγράφεται το περιβάλλον της περιοχής του έργου και τα στοιχεία ευαίσθητου/ων οικοσυστήματος/ων της περιοχής αυτής
- Εξετάζονται εκ των προτέρων οι πιθανές επιπτώσεις του έργου στο περιβάλλον, καθορίζονται τα απαιτούμενα μέτρα πρόληψης και εντάσσονται στον σχεδιασμό (επανασχεδιασμός έργου)
- Προτείνονται και επιβάλλονται τα κατάλληλα μέτρα - περιορισμοί για περαιτέρω πρόληψη επιπτώσεων ή/και μείωση επιπτώσεων στο περιβάλλον
- Πρόγραμμα παρακολούθησης

Ταυτόχρονα:

- ✓ Διαβούλευση με δημόσιες Υπηρεσίες, φορείς, τοπική κοινωνία-ενδιαφερόμενο κοινό και γενικά με κοινωνικούς εταίρους
- ✓ Εξετάζεται -αναδεικνύεται η συνεισφορά του έργου στην τοπική και εθνική οικονομία

Νόμος 4014/11 (ΦΕΚ 209/Α/11):

- Απλοποιούνται και εξορθολογίζονται οι διαδικασίες, μειώνονται απαιτούμενοι χρόνοι, μειώνονται τα έργα που απαιτούν περιβαλλοντική αδειοδότηση
 - Μειώνεται το διοικητικό βάρος
 - Εξαλείφονται «διπλές» αδειοδοτήσεις
- ΧΩΡΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ «ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ»

Και παράλληλα

- ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ οι ΕΛΕΓΧΟΙ με στόχο την πραγματική διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος.

Νόμος 4014/2011

- Κατατάσσονται τα έργα και οι δραστηριότητες: σε κοινές ομάδες και σε κατηγορίες Α (Α1, Α2) και Β με βάση επιπτώσεις (κριτήρια)
- Καθορίζεται διαδικασία για Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων Α κατηγορίας
- Καθορίζεται διαδικασία (Π.Π.Δ. / χωρίς υποβολή μελέτης) για Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων Β κατηγορίας
- Εξειδικεύεται ο τρόπος αξιολόγησης μελετών και αδειοδότησης των έργων σε περιοχές του δικτύου Natura 2000

- Καταργούνται άδειες και ενσωματώνονται στην περιβαλλοντική αδειοδότηση
- Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών
- Συμβούλια περιβαλλοντικής αδειοδότησης
- Σύσταση ΔΙ.Π.Α.
- Προβλέπεται Ηλεκτρονική διαχείριση, δημιουργία ηλεκτρονικού περιβαλλοντικού μητρώου (ΗΠΜ) και Περιβαλλοντική Ταυτότητα (ΠΕΤ). Ανάρτηση ΑΕΠΟ σε δικτυακό τόπο.
- Επιθεωρήσεις-έλεγχοι (προληπτικές, τακτικές, έκτακτες)

Κατάταξη σε ομάδες (ΥΑ 1958/12)

- 1η: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών
- 2η: Υδραυλικά έργα
- 3η: Λιμενικά
- 4η: Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών
- 5η: Εξορυκτικές δραστηριότητες
- 6η: Τουριστικές εγκαταστάσεις, έργα αστικής ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού, αναψυχής
- 7η: Πτηνοκτηνοτροφικά
- 8η: Υδατοκαλλιέργειες
- 9η: Βιομηχανικές εγκαταστάσεις
- 10η: ΑΠΕ
- 11η: Μεταφορά ενέργειας, καυσίμων, χημικών ουσιών
- 12η: Ειδικά έργα

Ομάδα 5η: Εξορυκτικές δραστηριότητες

α.α	Είδος έργου	A1	A2
1	Έρευνα + εξόρυξη ενεργειακών	Το σύνολο	
2	Έρευνα + εξόρυξη μεταλλευμάτων	Το σύνολο	
3	Εξόρυξη βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων, σχιστολιθικών πλακών	Επιφανειακή: Εκτός Natura: $E \geq 250$ στρ Εντός Natura: $E \geq 50$ στρ	Επιφανειακή: Εκτός Natura: $E < 250$ στρ Εντός Natura: $E < 50$ στρ Υπόγεια: το σύνολο
4	Εξόρυξη αδρανών
...			
7	Έρευνα + εξόρυξη	Το σύνολο	

διαδικασία για Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων Α κατηγορίας (A1 & A2)

- Αρμόδιες υπηρεσίες ...
- Προκαταρκτικός προσδιορισμός περιβαλλοντικών απαιτήσεων (ΠΠΠΑ) ...
(προαιρετικός)
- Έγκριση περιβαλλοντικών όρων (ΕΠΟ) ...
Ισχύος 10 ετών ή 12 (ISO) ή 14 (EMAS)

- Διαδικασία - χρόνοι ...

(για Α1: ΠΠΠΑ-82, ΕΠΟ-107, υπογράφονται από ...
για Α2: ΠΠΠΑ-62, ΕΠΟ-82, υπογράφονται από ...)

- Διαδικασία για ανανέωση -

τροποποίηση ... (φάκελος: δημοσιοποίηση χωρίς
διαβούλευση, ή εκ νέου ΜΠΕ, υπογράφονται από...)

- Φάκελος συμμόρφωσης τελικού σχεδιασμού

- Τεχνική περιβαλλοντική μελέτη - ΤΕ.ΠΕ.Μ.

- Ενσωμάτωση άλλων αδειών (π.χ. Έγκριση
επέμβασης) στις ΑΕΠΟ

Έργα εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000 (ή εκτός αυτού που ενδέχεται να επηρεάζουν)

1) Έχουν εκδοθεί ΚΥΑ ή Π.Δ. (προβλέψεις αυτών)

2) Ως παράρτημα της ΜΠΕ: "Ειδική οικολογική αξιολόγηση" (... το έργο βάσει του σχεδιασμού-εναλλακτικών λύσεων- και των μέτρων δεν θα παραβλάψει ακεραιότητα περιοχής με βάση τους στόχους διατήρησής της ... ή επιτακτικοί λόγοι σημαντικού δημόσιου συμφέροντος-αντιισταθμιστικά μέτρα-... ή λόγοι ανθρώπινης υγείας, δημόσιας ασφάλειας για οικότοπους προτεραιότητας)

«guidance document της Ε.Ε. για έργα εξόρυξης μη ενεργειακών ορυκτών σε περιοχές Natura 2000»

Νόμος βιοποικιλότητας, ΚΥΑ οριζοντίων μέτρων για ΖΕΠ, κλπ

Εξορυκτικά απόβλητα
ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/09

Σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων
(συνυποβάλλεται με ΜΠΕ):

Περιέχει: Ταξινόμηση εγκατάστασης,
χαρακτηρισμό αποβλήτων, περιγραφή τρόπου
παραγωγής, επιπτώσεις/μέτρα, monitoring,
σχέδιο κλεισίματος, παρακολούθησης, κλπ

reference document:

«BAT for management of tailings and waste-
rock in mining activities”

- Θεσμοθέτηση προδιαγραφών περιεχομένου ΜΠΕ, φακέλου ανανέωσης, τροποποίησης
- Θεσμοθέτηση περιεχομένου Ε.Ο.Α.
- Θεσμοθέτηση περιεχομένου Α.Ε.Π.Ο.
 - Εξειδίκευση διαδικασιών γνωμοδοτήσεων
- Εξειδίκευση διαδικασιών ελέγχων

Πρωώθηση διαλόγου

Αποδοχή από τοπική κοινωνία

Σε αρκετές περιπτώσεις η τοπική κοινωνία διατυπώνει αρνητικές απόψεις σχετικά με την αξιοποίηση των ορυκτών πρώτων υλών.

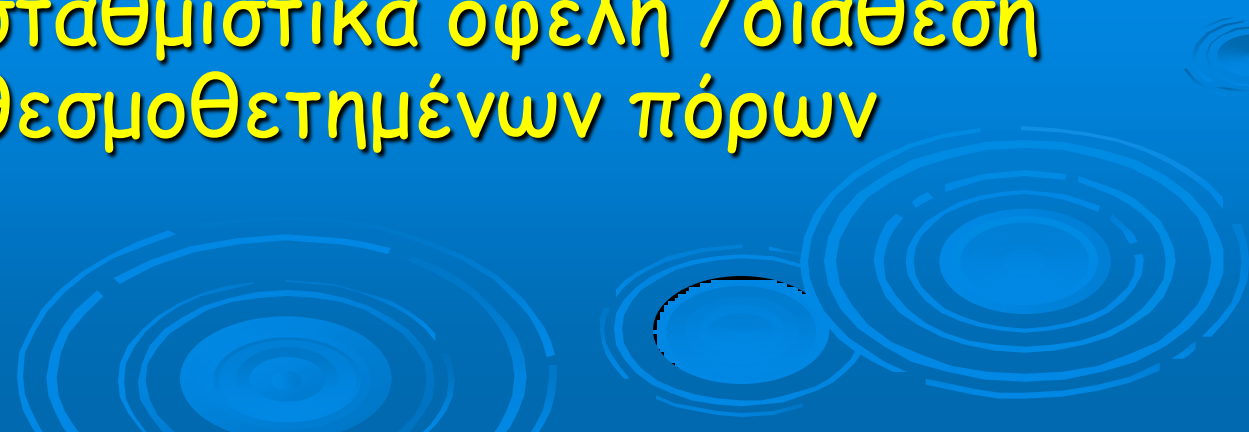
Οι ενστάσεις - διαμαρτυρίες της, δεν είναι πάντοτε επαρκώς τεκμηριωμένες και δεν εστιάζονται κυρίως στον τρόπο που οι ΜΠΕ χειρίζονται διάφορα περιβαλλοντικά θέματα (π.χ. ατμοσφαιρική ρύπανση και προτεινόμενα μέτρα κλπ), αλλά είναι καθολικά αρνητικές για τις δραστηριότητες εξόρυξης, δηλ. αναφέρονται σε μη υλοποίηση έργου, μηδενική λύση.

Απαραίτητο: εδραίωση κλίματος εμπιστοσύνης, ανάπτυξη διαλόγου

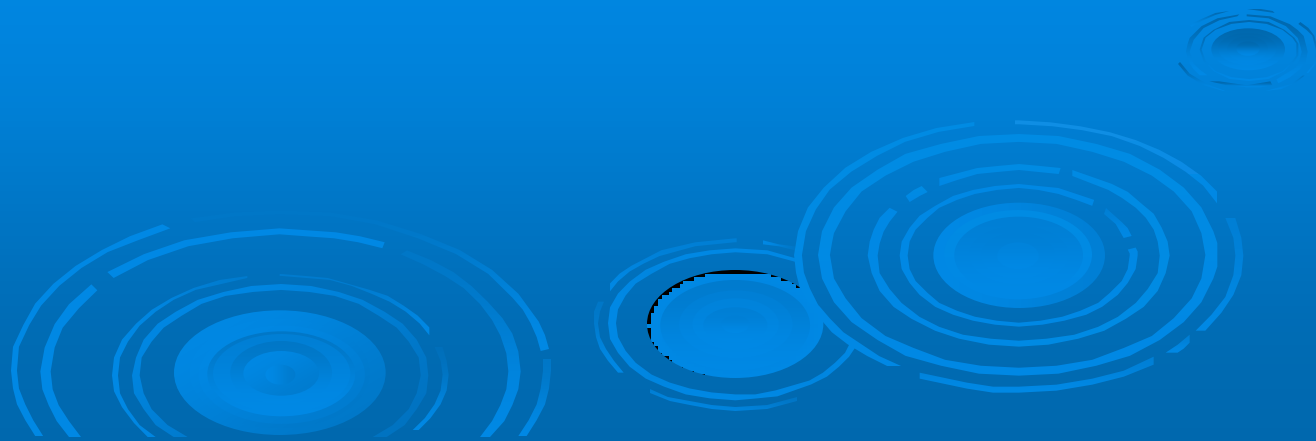
Ο διάλογος αφορά όλους τους εμπλεκόμενους, δηλ. την πολιτεία, τους φορείς εξόρυξης και τους κοινωνικούς εταίρους, δηλ. στο διάλογο αυτό εμπλέκονται ...

Απαιτούνται συγκεκριμένες ενέργειες:

- ✓ Ενημερωτική εκστρατεία για το ρόλο του ορυκτού πλούτου και τη σημασία του στη ζωή μας / Ανάδειξη συνεισφοράς του στην οικονομία

- ✓ Ενίσχυση εθελοντικών πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης
 - ✓ Πολιτική "ανοιχτών θυρών" προς την τοπική κοινωνία και τους ενδιαφερόμενους κοινωνικούς εταίρους
 - ✓ Ανάληψη πρωτοβουλιών για υλοποίηση πιλοτικών δράσεων πρότυπης αποκατάστασης και απόδοσή τους για χρήση
 - ✓ Αντιισταθμιστικά οφέλη /διάθεση θεσμοθετημένων πόρων
-

✓ «Κοινωνική άδεια»

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ «ΑΔΕΙΑ»: για την ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΞΟΡΥΞΗΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗ της σε ΚΥΡΙΑΡΧΗ και ΠΛΕΟΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ άδεια

«Χορήγησή» της σε πρώιμο στάδιο - «επικαιροποίηση»

❖ **Διάλογο** με τοπική κοινωνία: ουσιαστικό και για κάθε περιβαλλοντικό ζήτημα ανησυχίας τους (πριν την υλοποίηση και κατά τη διάρκεια της).

ΠΡΟΣΟΧΗ: ο διάλογος αυτός δεν απευθύνεται συνήθως σε ανθρώπους με ειδικές τεχνικές γνώσεις

❖ Ακόμη και **οργανωμένες επισκέψεις** στους χώρους εξόρυξης - αποκατάστασης και επεξηγήσεις για τον τρόπο υλοποίησης του έργου (εργασίες, χρονοδιαγράμματα, κλπ) και τον τρόπο υλοποίησης - εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων.

Ενσωμάτωση στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση, των προτάσεων και των μέτρων για τη προστασία φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και για την ενίσχυση του κοινωνικού ιστού της περιοχής

- ❖ πλήρης εφαρμογή - υλοποίηση όλων των περιβαλλοντικών όρων. Ανάδειξη της αναγκαιότητας εφαρμογής της περιβαλλοντικής αδειοδότησης ως κυρίαρχου σημείου του επενδυτικού προγραμματισμού (όχι ως αναγκαίου «γραφειοκρατικού χαρτιού»).
- ❖ εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ